

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Exe[m]plu[m] d[...] rege Nabucodonosor q[...] post i[n]numerabiles
i[m]pietates depositus fuit a dignitate regia [et] rabid[us] ac deme[n]s
effect[us] e[st]. Sed tande[m] eleua[n]s oculos i[n] ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De rege

Ad nec Ezechias pnt excusari a ceteris peccatis: de quibus hic super merito facta est. **Pro**
de rege Ezechia dicta sufficient.

Exemplum de rege Nabuchodonosor qui post innumerabiles impietates depositus
fuit a dignitate regia et rabidus ac demens effectus est. Sed tandem elevans oculos in
recordatione proprie iniquitatis ingemuit/sicque salutem adeptus fuit.

Dirada
dicunt de
Nabuch.

Nabuch
odono. fu
it bellico
ssimus: et
fuit fla
gellus dei

Upeff vt videam⁹ de tercio rege. s. Nabuchodonosor: q post mltas sceles
ra et peccata recogitit seipm. Na pnam sua agens tatas fudit lachrymas/q
ex nimis fletibus oculi eius quasi caro facti sunt. vt inquit magr historia. Hic igr
Nabuchodonosor instrumentu fuit diuine iusticie. vir bellicosissim⁹: fortunatiss
simus: ac victoriosissim⁹: que de⁹ fecit pga furor⁹ sui ad flagellandu pplm isrl:
ac geres plimas. Jo Hiere. xxv. c. Dns vocat eu suu suu: di. Nec dr dns deus
exercituum: pro eo q no audistis pba mea. Ecce ego mittam et assumam nabuch. regez
Babylonis suu meu sup terra ista et sup habitatores eius et sup oes nationes q in cir
cuiu illi sunt. Nota q in istis pbs nabuchodonosor q erat idolatra et gentil: dr
suus dei in qntu ereqbat diuina iusticia. hinc Hiero. in. v. li. explanacionu hie
remie pph ad Eusebiu sup h passu dr sic. Dns vocat suu suu Nabuchodonos
sor: no sic suus vocat⁹ vt pph zoes feri q vere fuerit dno: s; q i euerfioe hierlm
dnt fuerat volurati. Scdm qz apls loquit. Quos tradidit sathae vt discat no
blasphemare. In aqlonis aut pre ee chaldeos iuxta situ hierlm nulli dubiu est
Nec Hiero. Propterea diuersimode scpture sacre loquit⁹ d illo nuc bona: nuc
mala: cui⁹ gesta in plerisq locs habent. signant i li. Judith. j. ij. iij. liij. z. v. ca. z
itez in. liij. li. Reg. xxliij. z. xxv. c. etia i. ij. li. Paral. xxxvj. c. itez in. liij. li. Eide
j. c. z Daniel. j. ij. iij. z. liij. c. Sed qcqd dicat⁹ de eo: hoc vey est q nabuchodono
nosor excecatur⁹ supbia istud op⁹ misterij dei sic ordinatis voluit attribuere sue
poterie factes ex arrogatia et elatioe atq odio psonaz qd facere debuisset ex
obediencia dei tm: to fraudulent se habuit in officio suo. Propter qd Hiere. xlv
liij. ca. dr sic. Maledictus ho q facit opus dei fraudulent: et maledict⁹ q phibz
gladiu suu a sanguine. Hec ibi. Intellige q ille q parat iniuste p vltioe quaz
tuber de⁹ ereq: dr maledict⁹. vt exponit Robert⁹ holkor. Hic nabuchodonos
sor pugnavit p Arphaxat regē medoz q subingauerat mltas geres impio suo
que in campo magr circa eu fratrem ex toto debellavit. Jo ex ta soleni victoria ex
altatu est regnu nabuchodonosor: et cor eius elevatu est nimis. Tandē post plu
rima bella obrinuit puincias et regna multa. z sicut habet Judith. ij. c. Timoz
illius ceciderat sup oes inhabitares terra Sed qz terrena pspertitas facit pleb
ruq hoiem a rone deuoluere et soluit humanas meres. Idcirco nabuchodono
sor postq adeptus est monarchia totu⁹ orientis elatus in maximā supbia ruit i
mentis cecitate: sic vt no erubuerit diuinu sibi honore vsurpare. Unde Judith
liij. ca. dr. q ipse pcepit oes deos terre exterminare vt ipse solus diceret deus.
Et Dan. liij. ca. scribit⁹ qualiter Nabuchodonosor fecit statuā aureā. lx. cubitoz
qua statuit in campo puincie Babylonis: vt a cunctis populis tribubus et lin
guis adoraret. Intellige hic q ideo hoc fecit vt ipse in illa statua adoraret: vt
exponit Hierony. Un in explanacione sup Danielē pphetam ad Pammachiu
z Marcellā: sup illud Daniel. liij. ca. Nabuchodonosor fecit statuā aureā: dr sic
Veloz oblitus pstrat⁹ vt q dudū seruū dei quasi deū adorauerat nūc statuā fle
ri sibi tuber vt ipse adoret in statua: Q, aut aurea sit et infiniti ponderis illud
in causa est vt stupore videntib⁹ creet: et res inanis adoret vt deus: dū vnusqscq
suā cōsecrat auaricia. Hec Hierony. Sic de Bato cesare refert Josephus in
xyij. lib. antiquitatis iudaeae. ca. xvj. q pre magnitudine dignitatis humanū
perdidit intellectum: et sese volebat diuinitate que vera est honorari. et in cap.

ix. eiusdē lib. scribit Joseph^o q̄ idē Batus impator fuisse vt simulacrū ei⁹ erigere in tēplo dei hierosolymis / Quis h̄ scelus nō p̄fecerit Batus: vt dicit̄ tibi dem. Et qz p̄t̄m̄ idolatrie est oim̄ p̄t̄oz̄ grauissimū ac p̄maxime deo exosum: Idcirco de⁹ q̄ excelsus est: z humilia respicit: hunc sup̄bissimū regē deposuit a sede magnitudinis sue: z q̄ p̄sumpsit fieri de⁹/fact⁹ est bestial. Nā teste Dan. iij. ca. Cum semel nabuchodonosor in aula babilonis cū principibz ac militibz pluribz deambularer: z velut alit̄ Lucifer erectus in sup̄biam / dixit: Nōne hec est babilon ciuitas magna quaz ego edificauit in robore fortitudinis mee z in gloria decoris mei: q. d. Quis mihi par in orbe toto: Quis resistere: Quis nocere: Quis deijcere me poterit: Cū adhuc fmo esset in ore ei⁹: Et ecce vox de celo publice cūctis audientibz irruit sup̄ eū / dicens: Tibi dicit̄ nabuchodonosor Regnum tuū transibit a te: z ab hominibz eijcient te: z cum bestijsz fertis erit habitatio tua: fenū quasi bos comedes: z septē tēpora mutabunt sup̄ te donec scias q̄ dominet̄ excelsus in regno hominū: z cuiuscūqz voluerit det illō Daniel iij. ca. Tūc subito eadē hora alienatus mente demēs / furens / ac rabidus effectus est z ab hominibz abiect⁹ z fenum vt bos comedit donec capilli ei⁹ in similitudinē aq̄laz crescerēt: quia nō tondebat: z yngues ei⁹ q̄st̄ yngues autum. Itaqz quicquid p̄ Danielē denūciatū fuerat / ad purū cōpletū est. Hinc Hiero. in explanatiōe sup̄ Dan. iij. c. d̄ sic: Historia quidē manifesta est z non magna interpretatiōe indiget q̄ ad offensam dei nabuchodonosor p̄sus est in amētiā septē annis. Int̄ bruta animalia vixit z herbaz radicebz alitus sit ac: post ea misericōdia dei restitutus in regnū: laudauerit z gl̄ificauerit regem cel: qz oia opa ei⁹ vera z vie eius iudicia z gradiētes in sup̄bia p̄t̄ humilitare. Hec Hiero. Circa hanc historiā ac tā stupendam nouitatem factā de isto nabuch. q̄ a celsitudine regie dignitatē in tantā miseriam egestatē ac fertitatē p̄uersus est occurrūt mltē dubietates. Et p̄mo cū eēt rex potētissim⁹ hīs amicos p̄ sanguineos / suos p̄ncipes / ac milites innūmerabiles / quō p̄missus est tāto tpe discurrere p̄ siluas z campos: cur saltē nō fuit a p̄ncipibz ac militibz suis reclusus in aliq̄ loco / v̄ ligat⁹ vt decēt⁹ ob regīā dignitatē cōseruaret. Pro m̄siōe Hora q̄ hec historia vera est: vt dicunt oēs doctores catholici: Nec est locutiō p̄abolica / vt quidā heretici dicere p̄sumpserūt: q̄s pulcre ac valide reprobat Hiero. i explanatiōe sup̄ Dan. iij. c. Quia ḡ nabuch. felicitate rex p̄speraz deprauat⁹ atqz ex sup̄bia in totū excecatur fuit: adeo vt nec regīā dignitatē / nec dominiū suū a dño recognosceret: sed post⁹ insanies diuinū sibi honorē vsurpauit. Idcirco vt cūcti reges ac p̄ncipes suo exēplo totā p̄rutē sui dñi depēdere a dño dotāqz sui ministri firmis crederēt: repēte in demētiā cecidit: z fm̄ suā imaginatiōnē in bestia trāslat⁹ est: Intellige h̄ qz videbat sibi q̄ esset bestia. Nō ḡ corporis mutationē: s̄ mēt̄is alienationē passus ē: vt exponit Hier. sup̄ Dan. z s. Tho. ad regē cypri in. ij. lib. de regimine p̄nci. c. xvj. Idē dicit̄ m̄ḡ historiā adiungēs q̄ etiā ablat⁹ fuit ei vsus lingue ad loquēdū. Quāta autē fuerit illa demētia ostēdit Hiero. in explanatiōe sup̄ Dan. iij. c. vbi d̄ sic: Maḡ miserte con solatio qm̄ in tormētis possit⁹ sc̄t̄ p̄spa secutura: q̄ nabuch. tāti furoris sit: z amētie vt maloz tpe bonoz q̄ ei de⁹ p̄miserat nō fuerit recordat⁹. Hec Hiero. Quare autē nō fuerit reclusus ab amicis v̄ seruis suis in cōpedibz aut ligatus carētis vt solēt furētes ac demētes. Dicit̄ ad h̄ q̄ daniel q̄ flozebat illi diebus publice cūctis p̄p̄tis diuulgabat vt sup̄ tā grādi nouitate facta in rege suo nullo mō admirarent. Quia ops de⁹ q̄ ē rex regū z dñs dñantū: hec oia iuste p̄missit euentre illi vt seipm̄ recoḡsceret / qz scriptū est: Imple facies eoz ignominia: et querēt nomen tuū deus. Jō solet dñs deponere potētes de sede z exaltare humiles: adijciens q̄ tandē peracta penitētia in regnum restitueret: nā qm̄ / q̄ vbi abūdauit p̄t̄m̄ sup̄abundat diuina grā. Suadebat quoqz ne illū reclus

Nabuch. efficit rabidus et puerit i bestia.

Hūilitatē nabuch. vt regibz ac p̄ncipibz daret exemplū

De penitentiā regis

derēt aut ligarēt: s; p cāpos z siluas discurrere pmittēret. tū vt cōplereſ oraci-
lū vocis pphetice: tum qz dñs curā sui generet ne a bestijs occideret. Et tū cū es-
set furibūduſ ac demēs forſitan ex ligamie aut pſtrictōe egritudo ſpā magis
guari poſſet. Si aut aliqſ qreret quō credibile ē q nabuchodonosor tāto tpe
comederet fenū vſ herbā qſi boſ: cū fuiſſet more regio dellicate nutrit⁹. Rūde
ſic. Illa furibūda rabies a q detinebat ſic ſpā imutauit vt q pri⁹ erāt ei aſpe-
ra ac difficilia in tali demētia eēt grā atq; facilia. Furta em̄ fm̄ htero. vbi ſup-
facit hoiez mlra agere z pati. Dicit em̄ furta a ferro: qz ferit corda hoim z red-
dit ea cōmota. Iō aliq ſūt delectabilia hoī furtoſo q ſano ſūt horribilia. Hinc
furta mu- htero. in explanatōe ſup danielē. iij. ca. dr̄ ſic. Quis ei amētes hoies nō cernat
rat natu- inſtar brutorū aiāntiū in agr⁹ viuere: lociſq; ſilueſtrib; z vt cūcta p̄reā cū cre-
tā hois. dibillioza: z grece z romane hitorie accidiffe hoib; pdiderūt. ſcyllā qz z chime-
rā ideā quoz atq; cētauros/ aues z feras/ flores z arbozes/ ſtellas z lapides fa-
ctos ex hoib; narrēt fabule. Quid mirū eſt ſi ad oſtēdendā potētā dei z hūllan-
dā regū ſupbia: h̄ dei iudicio ſit patratū. Hec htero. Videm⁹ etiā mlteres pre-
gnātes in qb; ē deordinata natura: comedere noctua: vt carbonē z terrā z plu-
ra alia imūda z corrupta. Cogita in ſup q̄lter p̄ncipes ac milites: necnō p̄ll-
oēs vidētes dñm. ſuū qſi mōſt; ſtabāt ſtupēfacti. Iō dr̄ mgr̄ hystoriz q mlri
egrediebant: z videbāt eū p cāpos z siluas discurrere. Solus daniel nō egred-
diebat: qz toto tpe alienatiōis ei⁹ orōi p eo vacabat. P̄ncipes qz ſuos horra-
bat: vt clemēter p̄p̄los regerēt vſq; q in regnū reſtituerēt. Itē mgr̄ hystoriz
ſubiūgit q ad p̄ces daniel āni ſeptē qſ toridē dixerat tēpora: in ſeptē mēſes p̄-
ſi ſūt. In qb; xl. dieb; inſantiā patiebat: z poſt alios. xl. reuerſus ad cor ſuū fle-
bat ac ſupplicabat deo. Et itē p alios. xl. reuertebat in inſantiā donec ſeptem
mēſes cōplerent. Poſt quos reuocat⁹ eſt. Nō tamē regnauit: ſed ſtatuti ſunt p
eo ſeptē iudices z vſq; ad finē ſeptē ānoz p̄niaz egi. Panē z carnē nō comedēs
z vinū nō bibēs. legumib; tū vtebat z herbis iurta p̄llū daniel: hec mgr̄ hy-
ſtoriz. Tandē cōplero ſeptē ānoz ſpacio nabuchodonosor ſeipm̄ vere hūllia
uit. Iō tam oculos corpis q̄ mē; leuauit ad celū atq; in recordatiōe ſuarū inſ-
Abu- q̄ratū ingemuit. Hinc htero. i explanatiōe ſup danielē dr̄ ſic. Alſi oculos leuaſ-
chodono- ſer ad celū ſenſum p̄ſtinū nō recepiſſet. Quādo aut dicit ſenſum ſibi redditū
ſor ſeipm̄. oſtendit nō formā ſe amiſiſſe: ſed mēre. Hec htero. Idcirco de reſtitutiōe ſui
recoſicel- in gradū p̄ſtinū tpe nabuchodonosor de ſe ita inq̄t vt ſcribit in dantele. iij. c.
eleuat o- Igit poſt finē die; ego nabuchodonosor oculos meos ad celū leuaui: z ſenſus
ctos ad ce- meus redditus eſt mihi z altiffimo b̄ndixi: z viuentē in ſempiternū laudau z
lum. gloriſicaui: qz ptās eius potēſtas eterna. in tpo tpe ſenſus meus reuerſus eſt
Abu- ad me z ad honorē regni mei decorēq; pueni. Et figura mea reuerſa eſt ad me.
chodono- Et optimates mei z magiſtrat⁹ mei reſtiterūt me z in regno meo reſtitutus
ſor mlra. ſum: z magnificētia amplior addita eſt mihi. Nunc igit ego nabuchodonosor
dr̄ de ſe z laudo z magnifico z gloriſico regē celi: qz om̄ia opa ei⁹ vera z oēs vie eius iu-
prouocat dicia: z gradiētes in ſupbia pōt hūlliare. Hec om̄ia daniel in p̄ſona nabucho-
cūctos ad dōnoſor. Patet itaq; ex dictis q̄tī valoris ac meriti ſit ſeipm̄ ac p̄ptas inſq̄ta-
p̄niam. tes recognoscere: qz ex h̄ ſolo nabuchodonosor ſaluat⁹ eſt. Hinc htero. in expla-
natiōe ſup dantele. iij. ca. p̄tractās illud: Forſſā ignoſcet de⁹ delectis ſuis. ita
inq̄t. Eū brūs daniel p̄ſci⁹ futuroz de ſniā dei dubitet. rē temerariā faciūt qui
audaciter pctōib; indulgentiā pollicent: q̄ leuioza pctā cōmiſerūt. Legim⁹ in
hieremia p̄ceptū p̄plo iudeoz. vt orēt p̄ babilonijs: qz in pace eoz ſit pax. capti-
uozū. Hec htero. Et itē ſcribēs htero. ad athletā de inſtrutiōe paulē filie ſue
in epla q̄ incipit. Brūs aplus ſcribit ad Corinthios. ibi em̄ dr̄ htero. nabucho-
donosor ſaluū. ita inq̄ens. Nunc eſt ſera cōfeſſio: latro de cruce trāſit in para-
diſum: nabuchodonosor ex babilonijs poſt efferationē coꝝ p̄ſis z beluaz. it. ere-

mo pulcrū mēte recepit sanā. Hec hiero. Aug. quoq; idē tenet. Jo. xliij. q. liij. ca. Nabuchodo. dr sic. Nabuchodonosor p̄niam meruit fructuosaz. Nonē post Quā nā
 Innūeras impletates flagellat⁹ penituit: z regnū qđ pdiderat rursus accepit. buchodo
 Pbarao autē in ip̄s est flagellis durior effect⁹ z perijt. Hic mibi rōnē reddat nosor sal
 qđ dicit nū p̄siliū nūmū alre sapiētē corde dijudicat. Cur medicamētū vni⁹ me/ uatus est
 dicit manu p̄fectū aliū ad interitū aliū valuerit ad salutē: Nisi qz ch̄i bon⁹ odor et quare
 sum⁹: alijs est odor vite in vitā: alijs est odor mortis in mortē. Quātū ad natū Pbarao:
 rā ambo hoies erāt. q̄rū ad dignitatē ambo reges. q̄rū ad cāz ambo captiūū damnat⁹.
 del p̄lz possidebāt. q̄rū ad penā ābo flagell' clemēter admonit. Quid ḡ fines
 eoz fecit eē diuerfos: Nisi qz vn⁹ dei manū senties in recordatōe p̄pe inq̄rat⁹
 igemuit. Ut libero ḡ dei misericordissimā p̄tratē pugnavit arbitrio. Hec au
 gu. Et paritē sc̄ptura sacra tenet ī fauorē salutis Nabucho. Nā t̄minat historiā
 et⁹ ī vera cōfessioe/hūilitate/p̄nā/ac sui recognitōe. Jo saluat⁹ est. Hec de trē
 bus regib: magnis pctōib:/sz penitētib: videlicet dauid/ezechia z nabucho
 donosor p̄ recreatione peccatricis anime dicta sufficiāt.

De seraphica peccatrice maria magdalena q̄ rememorās se ḡula cōmississe
 dolore cordis expauit. deide fracta in lachrymas mirandā egit p̄niaz. Et plu
 ra tangunt q̄ excitant pctōrē ad spem impetrādi fiduciā.

Est q̄ dicit⁹ de tribus regib: q̄ p̄ recognitiōnē sui mirabilē saluari sunt:

P Dignū est vt de seraphica ac nobilissima magdalena q̄ totū mō exēplū
 p̄nie data ē. aliq̄ subūgam⁹. Nā z ip̄a rememorās inq̄rates suas inge
 muīt ad dñm ac subito flauit spūs et⁹ z fluxerūt aque in abūdātia z torrētes ī
 undauerūt. Hec igit sc̄ptam vero cordis examie recognoscēs dignā penitudi
 nē incitauit atq; ad tantā sublimitatē gr̄e p̄ excellētiā p̄ritōis sui puenit: vt
 in eterna gl̄ia sup cūctas angeloz cohortes: cherubin ac seraphin post purissimā
 mā p̄gnē collocari meruerit. Sed videam⁹ q̄ arte aut industria ad id puene
 rit. paucis accipe. Nā z ip̄a post varios lapsus hūane fragilitatē rememorās se
 ḡula cōmississe vehemēt ingemuit ac dolore cordis expauit. Deinde cogitās a
 q̄ta gl̄ia lapsa fuerit valde de se erubuit. Jo q̄t egra ad medicū salutē cucur
 rit. Ibiq; effusis crinib: flexis genib: defectis lūnib: sacros pedes ch̄i artis
 stringēs cōplexib: eos lachrymaz imbrūlauit. Atq; in hūc modū se totaliter
 indignā ostēdens post tergū dñi iesu: suffuluz pudore ac merore vultū tenebat
 sicq; tota tristē voce lugubrī miaz a dño p̄cabat. Cui tādē p̄ redēptōe suoz fa
 cinoz/nō aux/nō argētū/nō lapides p̄ciosos/nō ceta bōa fallacia: sz m̄ro po
 rit⁹ de irimis viscerib: lōga suspiria trabēs atq; salutarib: intra se succēsa sin
 gulib: amaros flet⁹ veros gemit⁹/p̄ia lamenta ac dulces lachrymas obtulit:
 sicq; felleos hūores pctōr: a stomacho lāguēt⁹ aie euomere digna fuit. Igit ī
 p̄a penitudine sic accēsa: exarsit in ch̄i amorē. At subito mererit z adultera:
 arrogās z supba: effecta est hūilior ac honestior p̄gnib: Tāta q̄ppe abūdātia
 lachrymaz ex vehemētia p̄ritōis: ab oculis et⁹ fluxit vt lauari potuerit pedes
 vni⁹ hois ch̄i nudis pedib: incedēt. O felices gemit⁹ p̄ q̄s pctōr incēdia ex
 tingunt. Sz mag⁹ o felices lachryme seraphice peccatricē q̄ ad tergēdū sordes
 rot⁹ inq̄rat⁹ p̄rutē sacri habuere baptisimat⁹. Hinc moral' doctor Grego. hu
 ius scripsit peccatricē p̄uilegata cōuersionē p̄tractās in omelia eiusdē dr sic.
 Cogitāt mibi de marie p̄nā flere mag⁹ liber q̄ aliqđ dicere. Cui⁹ em vel sa
 xēū pecc⁹ ille hui⁹ peccatricē lachryme ad exēplū penitēdi nō emollitāt. Cōsi
 derauit nā qđ fecit z noluit moderari qđ faceret. Sup cōuūates ingressa est
 nō iussa venit: iter epulas lachrymas obtulit. Discite qđ dolore ardet qđ flere in
 ter epulas nō erubescit. Sed ecce qz turpitudinis sue maculas aspexit lauāda:
 ad fontē misericōdie cucurrit: cōuūates nō erubuit. Nā qz semetip̄am ḡuit erube
 scibat: im⁹: nihil esse credidit. qđ verecūdaret foris. Hec Gre. Etia p̄ doctor